

Statement van de gemeenschappelijke AgriFoodTech branches

Nederland de nr. 1 in AgriFoodTech

Nederland heeft internationaal in Agri & Food een positie om trots op te zijn. De technologische industrie had en heeft de sleutel om door middel van innovatie en technologie oplossingen te bieden voor maatschappelijke uitdagingen op het gebied van voedselzekerheid. Bovendien biedt de technologische industrie in de AgriFood sector economische groei en banen voor alle lagen van de bevolking. Een belangrijke positie die we, vanwege economische en geopolitieke onzekerheden en de toenemende verweving van samenleving en technologie, moeten koesteren en behouden.

AgriFoodTech in Nederland heeft de ambitie om wereldwijd nr. 1 te worden. Door de combinatie van High Tech Systemen & materialen, Agri & Food, Tuinbouw & Uitgangsmaterialen en ICT via strategische samenwerkingen kan de leidende positie op het gebied van technologie voor landbouw, tuinbouw en voedselproductie in de wereld behouden en verder uitgebouwd worden.

De haalbaarheid van de nr. 1 ambitie is verder weg dan ooit

Nederland heeft een van de beste uitgangsposities om de leverancier en oplosser te zijn om overal in de wereld de lokale voedselvoorziening op orde te krijgen. Echter, kijkend naar de huidige praktijk, dreigen wij onze jarenlange sterke voorsprong en concurrentiepositie te verliezen. Gebrek aan goed opgeleid personeel, de moeilijk ervaren toegang tot innovatie middelen en ervaren drempels om eenvoudig toegang tot onderzoekfaciliteiten te krijgen, vertraagt de innovatie. Voor bedrijven blijft hiermee niet zoveel andere keus dan stilstaan of innoveren met hindernissen. Dit laatste via inzet op complex ervaren innovatie instrumenten uit o.a. topsectoren, door personeel uit het buitenland naar Nederland halen of zelf naar het buitenland vertrekken.

Meer aandacht voor AgriFoodTech noodzakelijk

Globalisering en geopolitieke ontwikkelingen bedreigen de Nederlandse AgriFood exportpositie. De hierdoor voortdurend afnemende verdienkracht in de primaire en levensmiddelenindustrie bedreigt op haar beurt weer het Nederlandse AgriFoodTech innovatie klimaat, vooral door afnemende investeringsbereidheid. Tegelijkertijd legt de lokale, regionale en landelijke overheid de lat voor primaire sector en levensmiddelenindustrie snel hoger als het gaat om milieu, duurzaamheid, dierenwelzijn etc. Dit is goed, maar dient volgens ons wel gelijke tred te houden met het buitenland om het gelijke speelveld te behouden. Als het gaat om het stimuleren van innovaties in het AgriFoodTech domein is Nederland weliswaar ambitieus, maar het ontbreekt aan een duidelijke hogere inzet van overheidsmiddelen voor onderzoek en opleidingen.

Ook de wijze waarop het innovatiebeleid t.b.v. AgriFoodTech de afgelopen jaren wordt ingezet bedreigt onze positie, vooral omdat het als heel slecht toegankelijk wordt ervaren door MKB-bedrijven. En juist het MKB zorgt in de AgriFoodTech al jarenlang voor de meeste innovatie. De weg naar bijvoorbeeld de WBSO weten de meeste bedrijven nog wel te vinden, maar andere regelingen worden toch vooral ervaren als veel gedoe. Een positief voorbeeld is de recente roadmap HighTech to Feed the World (HT2FtW), dit is een goed richtinggevend document voor de AgriFoodTech sector. Echter middelen om tot uitvoer te komen zijn zeer moeilijk bijeen te krijgen, doordat de werkwijze van de verschillende topsectoren totaal verschillend is.

Er zijn nauwelijks grote bedrijven actief in deze sector. In de AgriFoodTech sector staan veel technische vernieuwingen op de agenda. Nieuwe startups en bestaande MKB's staan te trappelen om kansen in de markt te pakken, met uiteraard ook de positieve gevolgen voor economie en werkgelegenheid. Er is vooral behoefte aan meer technisch personeel. Het gefragmenteerde overheids- en topsectorenbeleid dient gestroomlijnd te worden. Dus niet iedere topsector haar eigen human capital agenda, maar een integrale en afgestemde agenda voor meer technici die passen bij al onze nationale topsectoren ambities.

Daarom vragen wij om het volgende:

1. Zorg te dragen voor een integrale afstemming van beleid tussen de meest betrokken ministeries EZ, VWS, BuZa en I&M. Dit jaagt een integrale (innovatie) aanpak aan, en kan zorgen voor een duurzamer voedselbeleid wat bijdraagt aan de verlaging van de kosten in de gezondheidszorg en verbetering van de duurzaamheid. Dit doet bovendien recht aan Topsectoren die een belangrijke drager zijn van de Nederlandse Economie en Internationale Handel.
2. In een volgende kabinetsperiode dient een substantieel bedrag uitgetrokken te worden voor gerichte investeringen in (toegepast) onderzoek van AgriFoodTech.
3. Op het gebied van AgriFoodTech dient het Nederlandse bedrijfsleven de hoogste kwaliteitsnormen en standaarden vaker als uitgangspunt te nemen. Enerzijds het toepassen van bestaande normen, maar vooral ook het initiatief om nieuwe (kwaliteits)normen te ontwikkelen en vast te leggen. Het bedrijfsleven zou hiervoor meer (financieel) gestimuleerd moeten worden. Het huidige systeem waar de enkele bedrijven die actief zijn tegelijk ook de NEN-rekening mogen betalen, wordt als oneerlijk ervaren. Dit terwijl het in het belang is van alle bedrijven in de sector. Het werken vanuit bestaande standaarden versnelt en borgt de innovatie, bedrijven dienen niet iedere keer het wiel uit te vinden, maar kunnen voortbouwen op iets wat er al is.
4. Meer aandacht voor technisch personeel. In het Topsectorenbeleid wordt geen integrale aanpak voor passend opgeleide technici ervaren. Het TechniekPact en het op 16 november jl. door Aad Veenman genomen initiatief om te komen tot een meer integrale aanpak ondersteunen we dan ook van harte.
5. Laagdrempelige MKB-middelen voor innovatie en toepassing van nieuwe technologie (valley of death overbruggen) zonder gedwongen (PPS) winkelnering bij slechts enkele kennisinstellingen en universiteiten. Bedrijven dienen primair de innovatie agenda te bepalen en te dragen, waarbij kennisinstellingen best mogen stimuleren, maar zeker niet mogen bepalen.
6. Innovatie initiatieven van lokale overheden, provincies en landelijke overheid dienen beter afgestemd te worden. Zij doen nu ieder veel dingen op eigen initiatief en de nationale afstemming ontbreekt. Er lekt hierdoor veel geld weg aan overbodige en dubbele initiatieven en dit zou effectiever besteed kunnen worden.
7. Integrale Internationale positionering van Nederland en het belang om hierop in te zetten via bijvoorbeeld grote iconoprogramma's die Nederland echt op de kaart zetten.

Achtergrond statement AgriFoodTech branches

Dit statement document is een weergave van de zorgen en aandachtspunten zoals besproken in het laatste overleg van bestuurders en directies van de samenwerkende branches in het cluster Agri & Food. In het cluster zijn 15 branches vertegenwoordigd met gezamenlijk ruim 1.700 leden. De deelnemende agrifoodtech branches zijn: GMV, Machevo & Bulk, DMFI, Fedecom, NVKL, ENVAQUA, NVLG, Fedet, Federatie Paneelbouw, High Tech NL, HPG, NKI, FPT-Vimag, MFS en NAFTC.

De AgriFoodTech sector is goed voor € 17 miljard omzet met een toegevoegde waarde van ruim 50% voor de Nederlandse economie, een sector die zeker de volle aandacht verdient. Ook de investeringen in innovatie zijn hoog, met 6-7% van de omzet is dit zelfs extreem hoog te noemen in vergelijking met bijv. de levensmiddelenindustrie (0,5-1%).

